

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

**ВИПУСК 52. ТОМ 3
ISSUE 52. VOLUME 3**



**Видавничий дім
«Гельветика»
2022**

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 7 від 23.06.2022 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомяра]. – Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. – Вип. 52. Том 3. – 274 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Бермес І.І.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габлітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гриченко Г.З.** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дугчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, заступник декана факультету народних інструментів (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомяра І.М.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор, професор кафедри (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчальної роботи (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSe., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музеєзнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомяра І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2022
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомяра І.М., 2022

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 8 from 23.06.2022)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2022. – Issue 52. Volume 3. – 274 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Co-Editor, Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Andrieiev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor, Head of the (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Deputy Dean of the Faculty of Folk Instruments (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomria** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Head of the Department (Uzhhorod National University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor, (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **M. Kravchyk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiiv** – Doctor of Philology, Professor, Head of the Department (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department (Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor, Head of the Department (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **Sytnyk O.M.** – Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor at the Department (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevskia** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskiyi** – Doctor of Arts, Professor, Head of the Department (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University); **O. Ustymenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Director of the Educational and Scientific Institute of Culture and Arts (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor, (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as Index Copernicus International.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 No 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

Based on the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine No 1290 dated 30.11.2021 (annex 3), the journal is included in the List of professional editions of Ukraine (category “B”) in the area of of Historical Sciences (032 - History and Archeology).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.aphn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2022
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2022

Ольга ШОСТАК,

orcid.org/0000-0002-9858-7940

*старший викладач кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти
імені професора Т.І. Поніманської
Рівненського державного гуманітарного університету
(Рівне, Україна) o._shostak@ukr.net*

ЛОГОРИТМІКА ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ЗНМ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У статті проаналізовано особливості корекційної роботи з подолання ЗНМ у молодших школярів засобами логоритміки. Корекція ЗНМ залежить від його рівнів. Але незалежно від того, який саме рівень ЗНМ притаманний дитині, для усунення мовленнєвих порушень доцільно використовувати логоритміку, що сприяє формуванню всіх мовленнєвих функцій. Логоритмічні вправи також розвивають загальну та дрібну моторику і позитивно впливають на емоційно-вольову сферу дитини.

Одне з головних завдань логоритміки в корекційній роботі для учнів початкових класів із ЗНМ – подолання мовленнєвих порушень шляхом поєднання музики та слова, що забезпечують диференціацію та автоматизацію звуків, а також – музики та рухів, що активізують загальну і дрібну моторику в дітей. Логоритміка не тільки передбачає поєднання рухів і музики, а й слугує розвитку відчуття ритму, нормалізації та регулювання темпу вимовляння. Досягнення цілей логоритміки здійснюється з урахуванням таких принципів: активізація пізнавальних здібностей дітей; принцип розвивального навчання; наочність, що забезпечує тісний взаємозв'язок із метою збагачення зорових, слухових і рухових образів дітей; принцип доступності та індивідуального підходу; принцип поступового підвищення вимог, який передбачає перехід від простих завдань до складних залежно від оволодіння та закріплення навичок. Необхідно поєднувати різні ігри та вправи на розвиток дихання, голосу й артикуляції. А використання творчих завдань дозволяє кожній дитині реалізувати свої індивідуальні рухові, художні, ритмічні здібності. Корекційні заняття не тільки сприяють подоланню мовленнєвих порушень у дітей із ЗНМ, а й впливають на підвищення самооцінки, сприяють впевненості в собі. Логоритмічні вправи створюють позитивний настрій у дітей, допомагають регулювати поведінку в колективі. Корекційна робота з учнями початкових класів із ЗНМ спрямована на поспідовність, автоматизацію і диференціацію всіх компонентів мовлення – лексики, фонетики, граматики.

***Ключові слова:** загальне недорозвинення мовлення, логоритміка, логоритмічні вправи, молодші школярі, корекційна робота.*

Olga SHOSTAK,

orcid.org/0000-0002-9858-7940

*Senior Lecturer at the Professor T. I. Ponimanska Department of Preschool Pedagogy
and Psychology and Special Education
Rivne State University for the Humanities
(Rivne, Ukraine) o._shostak@ukr.net*

SPEECH RHYTHMIC AS THE MEANS OF CORRECTION OF GSU FOR JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS

The study analyzes characteristics of correction work dealing with overcoming GSU for junior high school students with the means of the speech rhythmic. GSU correction depends on its levels. However, no matter of what GSU level is characteristic of a child; it should be used speech rhythmic to correct speech disorders that promotes the formation of all speech functions. Speech rhythmic exercises also develop gross and fine motor skills and positively influence on the emotional and strong-willed sphere of a child. One of the main tasks of speech rhythmic in correctional work for students of primary school with GSU deals with the overcoming speech disorders using music and word combination that provide sounds' differentiation and automation and also music and movements combination that activate gross and fine motor skills of the children. Speech rhythmic includes not only movements and music combination but also promotes rhythm sense development, normalization and regulation of pronunciation tempo. Speech rhythmic aims are achieved according to such principles: children's cognitive abilities intensification; principle of developing studying; visual means that provide close interrelations with the aim to enrich visualization, auditory image, motor image of the children; principle of the availability and individual approach; principle of gradual increase of the requirements that includes the transition from simple tasks to the complicate ones depending on skills obtaining and consolidation. It is necessary to combine different games and exercises to develop breathing, voice and articulation. The use of creative tasks makes it possible for children to realize their individual movement, artistic and rhythmic abilities. Correctional activities not only support the overcoming speech disorders of the children with GSU but also influence on self-esteem and self-confidence increasing. Speech rhythmic exercises make children's mood positive, help with team behavior regulation. Correctional work with the students of primary school with GSU is focused on the gradualness, automation, and differentiation of all speech components including vocabulary, phonetics, and grammar.

***Key words:** general speech underdevelopment, speech rhythmic, speech rhythmic exercises, junior high school students, correctional work.*

Постановка проблеми. Загальний недорозвиток мовлення (ЗНМ) – одне з найпоширеніших мовленнєвих порушень у дітей молодшого шкільного віку. Залежно від його рівнів можна зрозуміти, наскільки воно виражене: від повної відсутності мовленнєвих навичок і засобів до більш-менш розгорнутого мовлення з окремими елементами лексико-граматичного чи фонетичного недорозвитку.

Беручи до уваги психологічну та педагогічну характеристику дітей із ЗНМ, слід зазначити, що вони відстають у розвитку від норми. Неповноцінна мовленнєва діяльність негативно впливає на формування в дітей сенсомоторної, вольової та інтелектуальної сфери. Спостерігається несформованість логічних операцій, знижена мовленнєва активність, обмежений обсяг пам'яті, уваги (Чередніченко, 2014: 42–50). Замість мотиваційно-вольової готовності дітей із ЗНМ до навчання в школі переважає соціально-ігрова мотивація. Саме тому молодші школярі із ЗНМ мають труднощі у визначенні мети діяльності, її плануванні, виконанні та оцінці.

З метою подолання мовленнєвих порушень необхідно проводити корекційні заняття. Один із їх різновидів – логоритмічні заняття. Логоритміка передбачає систему музично-ритмічного виховання. Особливість логоритмічної корекції ЗНМ полягає в наданні у вправах вагомого значення слову, психогімнастиці, формуванню уваги, пам'яті, орієнтуванню в просторі, зміцненню тону м'язів та діафрагмальному диханню. Крім того, заняття з логоритміки сприяють підвищенню самооцінки дитини, забезпечують розвиток міжособистісних відносин та довольної регуляції поведінки.

Аналіз досліджень. Поняття ЗНМ було введено в дослідженнях основоположницею дошкільної логопедії Р. Левіною та співробітниками НДІ дефектології (Н. Нікашиною, Г. Каше, Л. Спіровою та ін.) (Могильова, 2019: 7–8). Науковці розглядали прояви ЗНМ у різних аспектах. Р. Левіна вивчала це мовленнєве порушення в психолого-педагогічному аспекті, В. Орфінська – у психолого-лінгвістичному, С. Ляпідевський – у медико-педагогічному, Н. Трауготт – у фізіологічному та клінічному аспектах. Також наявні дослідження, присвячені окремим питанням ЗНМ у дітей, а саме – праці Г. Каше, А. Маркової, О. Усанової та ін. Однак недостатньо розкриті питання корекційної роботи, спрямованої на подолання ЗНМ засобами логоритміки.

Мета статті – обґрунтувати важливе значення логоритміки як засобу корекції ЗНМ у молодших школярів.

Виклад основного матеріалу. Швейцарський педагог і музикант Е.-Ж. Далькроз уперше розробив програму ритмічного виховання. Згадана методика базувалась на поєднанні ритму, музики та руху. Такі вправи сприяли розвитку в дітей пам'яті, уваги, уяви, а також відчуття ритму і музичного слуху. Е.-Ж. Далькроз надавав особливого значення поєднанню пластики, музики і слова, зауважуючи: «Музика звуків і музика жестів повинна бути така, що надихнулася одними почуттями»; «Музика повинна одухотворити рух тіла, щоб воно втілювалося в ритмі звучання» (Інститут музики і ритму Емілія Жак-Далькроза). У 1950–1960 рр. на основі ритмічного виховання утворився специфічний напрям – лікувальна ритміка. Психіатр В. Гілярівський радив застосовувати лікувальну ритміку в логопедичних установах для роботи з дітьми, які заїкались. Польська дослідниця А. Розенталь теж використовувала елементи ритмопластики в логопедичній роботі. Вона апробувала новий спосіб коригування мовлення – логоритміку, що ґрунтувалась на поєднанні слова з музичним ритмом.

Логоритміка виконує освітні, оздоровчі та корекційні завдання, що забезпечує поєднання співу, гри на музичних інструментах, сприйняття музики і музично-ритмічних рухів. Слово «логоритміка» має грецьке походження. Перший компонент «лого» означає в перекладі «виховання правильного мовлення». А «ритм» – «рівномірний, розмірений».

Ритм і відповідний темп забезпечують узгоджену організацію рухів. Ці складники взаємопов'язані, тому дитина має можливість виконувати багатократні рухи під час ходьби, бігу. Завдяки співу тренується периферичний відділ мовленнєвого апарату, а також може розвиватись дрібна моторика шляхом виконання вправ на координацію рухів. Музично-ритмічні рухи позитивно впливають на розвиток уваги, пам'яті, орієнтацію в просторі. Гра на музичних інструментах формує відчуття ритму і дрібну моторику. Музичні інструменти слугують розвитку в дитини творчих здібностей. Відтак на заняттях із логоритміки використовують різні за звучанням дзвіночки, інструменти ударної групи тощо.

Логоритміка – важливий засіб розвитку мовлення в учнів початкових класів із ЗНМ. Поєднуючи мовлення з рухом і музикою, можна не тільки розвинути відчуття ритму, а й регулювати темп мовлення, досягнути його нормалізації. На логоритмічних заняттях здійснюють корекцію різних мовленнєвих порушень і на загал забезпечують усебічний розвиток дитини, зокрема її психічних

функцій і загальної та дрібної моторики. На заняттях із логоритміки використовують різні методи: словесні, наочні, практичні. Вони спрямовані на врегулювання темпу мовлення, корекцію мовленнєвих порушень, покращення сприйняття й активізацію емоційно-вольової сфери. Так, наочні методи дають дитині рухове відчуття, словесні допомагають осмислити і зрозуміти завдання, а практичні забезпечують сприйняття руху на власних м'язово-моторних відчуттях. На думку психологів І. Сеченова, Л. Венгера, О. Леонтьєва, сприйняття – це діяльність, що слугує орієнтуванню дитини у світі.

Як свідчить досвід лікарів, фізіологів, педагогів, логоритміку необхідно використовувати ще в ЗДО. Поєднання музики, слова і рухів не лише формують рухову сферу в дитини, а й здійснюють позитивний вплив на її мовлення і становлення особистості загалом. Логоритміка має особливу мету і завдання. Провідна мета – поєднати у свідомості дитини мовлення з рухом і музичним ритмом, що дасть можливість формувати правильне дихання, голос, артикуляцію. У дитини формуватиметься координація рухів зі словом, співу з ходьбою; розвиватиметься увага, уява, творчі здібності. Одне із завдань логоритміки – розвиток основних рухів, а саме: правильної постави, навичок виразного руху, ходьби. Варто зауважити, що разом із цими навичками розвивається дрібна моторика, уміння орієнтуватися в просторі. Музично-ритмічне чуття допомагає дитині активізувати увагу та відобразити характер ритму в русі та мовленні. Окреслені завдання, які виконує логоритміка, спрямовані на корекцію мовленнєвих порушень. Наприклад, вправи на розвиток дихання не тільки вчать робити плавний вдих і видих, а й удосконалюють мовленнєве дихання в дітей. Логоритмічні артикуляційні вправи розвивають мовленнєвий апарат, а наявність музичного супроводу надає заняттю особливої емоційності. До прикладу, можна проспівати звуки [y], [o], [a], щоб відтворити різні почуття: страх, біль, радість, гнів. Логоритмічні вправи на дрібну моторику вдосконалюють мовлення, позаяк чим краще розвинена рука дитини, тим швидше вона починає говорити.

Ці вправи відіграють важливу роль у подоланні ЗНМ в учнів початкових класів, тому що логоритміка – це не лише своєрідна форма терапії, а й комплексна методика для подолання патології мовлення. На корекційних заняттях розвивають усі компоненти мови. Зокрема, вправи з логоритміки допомагають правильно вимовляти голосні та приголосні звуки, формують фонематичний слух. Завдяки належному розвитку складової та

ритмічної структури мовлення в дитини закріплюються навички відтворення трьох-чотирьох слів різного звукового складу. Серед основних завдань логоритміки для дітей із ЗНМ можна виокремити такі: розвиток загальної, мовленнєвої та дрібної моторики; розвиток темпу, ритму, інтонування, сили голосу; розвиток пам'яті, уваги, мислення; формування комунікативних умінь, фонетико-фонематичної та лексико-граматичної сторін мовлення; подолання порушень усного і писемного мовлення.

У корекційній роботі в початковій школі доцільно використовувати логоритмічні вправи. Особливість цих вправ полягає в тому, що вони надають вагомого значення слову. Їх правильний вибір позитивно впливає на загальний тонус, моторику, сприяє нормалізації дихання (Солодовник, Безверха, 2017: 146). Насамперед логоритмічні вправи спрямовані на те, щоб зорові та музичні сигнали викликали швидкі дії. Усе це формує увагу, рухову реакцію, дозволяє вибрати правильні рухи та розвиває вміння приступати до виконання іншого завдання. Невід'ємна частина логоритмічних занять – вправи із психогімнастики, адже техніка набуття навичок саморозслаблення позитивно впливає на емоційний стан дитини. На заняттях учень розвиває міміку, жести, і саме за їхньою допомогою можна розпізнавати та передавати різні почуття: радість, страх, цікавість, сором, гнів, провина та ін.

Майже всі логоритмічні ігри супроводжуються музикою або співом, а спів – це не лише процес звукоутворення, а й важлива координація слуху та голосу, тому що елементом пісні є слово. Музика і слово вчать дитину організовано підсвідомо відчувати, що після одного звуку йде наступний, після одного складу слова – також наступний склад. Музика і слово спрямовані на подолання мовленнєвих порушень, вони формують комунікативні компетентності. Слід зазначити, що логоритміка використовує здоров'язберігаючі та коригуючі технології. Наприклад, пальчикові ігри тривалістю 1–2 хв дають дітям змогу відпочити від малорухливих видів діяльності, розвивають пам'ять, мислення. Артикуляційна гімнастика тренує м'язи мовленнєвого апарату і формує музичну пам'ять. Варто також виокремити валеологічні пісеньки-співаночки, що готують голосові зв'язки до співу, розвивають звуковисотний і ритмічний слух.

Корекційні заняття з логоритміки мають важливе значення для молодших школярів із ЗНМ, тому що вони спрямовані на подолання мовленнєвих порушень у вихованців шляхом взаємодії слова та музики, слова і рухів. Програма

з логоритміки передбачає різну мету. Для подолання мовленнєвих порушень передусім зорієнтована на розвиток загальних навичок – дихання, виразності, темпу, ритму; збагачення словникового запасу в дитини із ЗНМ. Обов'язково сформулювати зв'язне мовлення на такому рівні, щоб дитина могла засвоювати граматичні структури речень, прийоми словотворення і словозміни, постійно вдосконалюючи власну мовленнєву компетентність. Логоритміка виконує низку особливих завдань, а саме: формувати аналітико-синтетичне сприймання; навчити дітей керувати м'язовим тонусом, володіти основними рухами; правильно розвивати темп і ритм, волю та стійкість при виконанні рухів; розвивати відчуття музичного ритму (Солодовник, Безверха, 2017: 146). Розвиток музичного ритму впливає на формування важливих функцій – пам'яті, слуху, зорової та слухової уваги, що в подальшому сприяє виразному та правильному мовленню дитини із ЗНМ. Необхідно пам'ятати, що найкращих результатів на логоритмічних заняттях можна досягти, якщо рівномірно врахувати і розподілити психофізичні та мовленнєві навантаження.

Працюючи за відповідною методикою на логоритмічних заняттях, потрібно звертати увагу на рівень мовленнєвого розвитку дитини, а саме – на рівень ЗНМ, підбирати для кожного віку особливу музику, поспівки, завдання, елементи інвентарю (мозаїки, намистинки, гудзики, музичні інструменти, картки та ін.). Навантажувати дитину необхідно в ігровій формі, тоді вона матиме кращу зацікавленість, активно працюватиме, а сам процес буде все більше її захоплювати.

Діти із ЗНМ часто неуважні. Коли їм розповідають оповідання, казки, вірші, вони не утримують в пам'яті імен і послідовність самих подій. Тому цих дітей потрібно привчати слухати казки щодня, а сам процес можна активізувати за допомогою пальчикового театру. Тоді дитина уважно стежить за сюжетом, проявляє увагу та інтерес до прослуханого твору. Така діяльність слугує роз-

витку пам'яті, сенсомоторної сфери, мисленнєвих процесів.

Успішність навчання молодших школярів із ЗНМ залежить не тільки від корекції порушень мовлення, а й від адекватного та правильного ставлення вчителя, який враховує наявність мовленнєвих проблем в учня. На уроках необхідно доброзичливо і з розумінням спілкуватися з дітьми, психологічно підтримувати їх, наприклад, підбадьорювати, заспокоювати чи просто заохочувати до навчання. Багатьом учням початкової школи властиве недорозвинення просторового і зорового сприймання, координації пальців та кисті рук, фонематичного сприйняття і фонематичного аналізу. Згадані функції є об'єктом корекційної роботи як в освітньому процесі загалом, так і на корекційно-педагогічних заняттях. Коли в молодших школярів суттєво порушені ці функції, то діти потребують посиленої психологічної допомоги. У такому випадку потрібно тісно співпрацювати з практичним психологом школи й узгоджувати з ним зміст і прийоми роботи. Корекційна робота ґрунтується на індивідуальному підході до дитини і залежить від її клінічного діагнозу, тому що ЗНМ може поєднуватись із іншими порушеннями та залежить від психологічних особливостей дитини.

Висновки. Таким чином, логоритміка сприяє подоланню ЗНМ у молодших школярів, тому що передбачає використання завдань, ігор, вправ, які впливають на загальний тонус, моторику, нормалізують дихання. Усе це спрямоване на виконання освітніх і корекційних завдань. Музика в логоритміці сприяє виправленню різноманітних форм мовленнєвих недоліків, а залучення слова дає можливість застосовувати вправи з використанням віршів, побудовані на музичному ритмі. Логоритмічні вправи не тільки коригують мовленнєві порушення, а й створюють позитивний настрій у вихованців, допомагають регулювати поведінку в колективі. Якщо дитина, виконуючи ці вправи, проявляє різні емоції, то водночас вона вчиться ними керувати.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загальне недорозвинення мовлення: теорія та перспективне планування корекційно-розвиткової роботи : навчальний посібник / уклад. Н. М. Могильова. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна. 2019. 123 с.
2. Інститут музики і ритму Емілія Жак-Далькроза [Електронний ресурс]. URL : http://4ua.co.ua/music/tb3ac69a5c53b89521306c36_0.html (дата звернення: 20.03.2022).
3. Солодовник М. К., Безверха І. Г. Застосування логоритмічних вправ у роботі з дітьми із загальним недорозвиненням мовлення. Сучасні проблеми логопедії та реабілітації (14 квітня 2017 року, м. Суми). С. 145–148. [Електронний ресурс]. URL : <https://cutt.ly/bShrX2m> (дата звернення: 18.03.2022).
4. Чередніченко Н. В. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ). Навчально-методичний посібник (курс лекцій). Київ : Видавничий Дім «Слово». 2014. 208 с.

REFERENCES

1. Zahalne nedorozvynennia movlennia: teoriia ta perspektyvne planuvannia korektsiino-rozvytkovoi roboty [General speech underdevelopment: theory and long-term planning of correctional and developmental work] : navchalnyi posibnyk / uklad. N. M. Mohylova. Sloviansk : Vyd-vo B. I. Matorina. 2019. 123 p. [in Ukrainian]
2. Instytut muzyky i rytmu Emilia Zhak-Dalkroza [Emile Jacques-Dalcroze Institute of Music and Rhythm] URL : http://4ua.co.ua/music/tb3ac69a5c53b89521306c36_0.html (data zvernennia: 20.03.2022). [in Ukrainian]
3. Solodovnyk M. K., Bezverkha I. H. Zastosuvannia lohorytmichnykh vprav u roboti z ditmy iz zahalnym nedorozvynenniam movlennia [Application of logarithmic exercises in working with children with general speech underdevelopment]. Suchasni problemy lohopedii ta rehabilitatsii (14 kvitnia 2017 roku, m. Sumy). P. 145–148. URL : <https://cutt.ly/bShrX2m> (data zvernennia: 18.03.2022). [in Ukrainian]
4. Cherednichenko N. V. Pochatkovyi kurs navchannia ukrainskoi movy molodshykh shkoliariv iz tiazhkymy porushenniamy movlennia (TPM) [Initial course of teaching the Ukrainian language to junior schoolchildren with severe speech disorders (SSD)]. Navchalno-metodychnyi posibnyk (kurs lektsii). Kyiv : Vydavnychi Dim «Slovo». 2014. 208 p. [in Ukrainian]

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Олександр МАСЛЮК ПРОФЕСІЙНІ КАДРИ КІНЕМАТОГРАФІЧНОЇ ГАЛУЗИ В УКРАЇНСЬКІЙ РСР (1943 – 1945).....	4
Богдан ПАСКА СІЧНЕВИЙ ПОГРОМ УКРАЇНСЬКОГО ДИСИДЕНТСЬКОГО РУХУ 1972 р.: ДО ПИТАННЯ ПРО ХРОНОЛОГІЮ І МАСШТАБИ.....	14
Камалія Махад гызы СОФІЄВА ИСЛАМ В ЮГО-ВОСТОЧНОЇ АЗИИ: МЬЯНМА.....	21
Василь ХОМЦЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УПЦ КП В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ В ПЕРІОД 1992-2018 рр.....	27

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Гаррі СЕВОЯН РОЗКВІТ БАЛЕТУ В ОДЕСЬКОМУ ТЕАТРИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТОЛІТТЯ.....	41
Василь СЕМЕНЧУК АРАНЖУВАННЯ ЯК ВИД ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗИКАНТА.....	52
Ірина СИТНИК РИСУНОК В КОНТЕКСТІ ГРАФІЧНОГО ДОРОБКУ ТЕТЯНИ ЯБЛОНСЬКОЇ.....	61
Олена СКВОРЦОВА МИСТЕЦТВО АКАДЕМІЧНОГО ВОКАЛУ В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ТА ПЕДАГОГІЧНО-МЕТОДИЧНОМУ ДИСКУРСАХ.....	67
Ірина СОЛЯРСЬКА-КОМАРЧУК ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ТРАДИЦІЇ: ВИТОКИ СИМВОЛІЧНО-МЕТАФОРІЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	73
Світлана СТРЕЛЬЦОВА, Вероніка ЗАЙЦЕВА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ШКІЛ «СТАРИХ МАЙСТРІВ» ДОБИ РЕНЕСАНСУ ТА БАРОКО В ЄВРОПІ.....	79
Микола УДОВИЧЕНКО ТВОРИ ДЛЯ АЛЬТА УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ ХХ-ХХІ СТ.: ВИКОНАВСЬКИЙ АСПЕКТ.....	87
Ірина ЧМЕЛИК ЕКСПОЗИЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ МУЗЕЇВ ПРИКАРПАТТЯ НАПРИКІНЦІ ХХ–ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	96
Рімма ШАПОВАЛОВА ВІД РЕТРО – ДО ДЖАЗУ: ІНТЕРПРЕТАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІСЕННОГО ШЕДЕВРУ ВОЛОДИМИРА ІВАСЮКА «Я ПІДУ В ДАЛЕКІ ГОРИ».....	104
Вадим ЮРЧУК, Наталія ЄФІМЕНКО ФОРТЕПІАННІ ТВОРИ ОЛЕГА БЕЗБОРОДЬКА.....	109

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Яна РОМАНЦОВА КОНЦЕПТ <i>ЗАКОН</i> У БУДЕННІЙ І ПРАВОВІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ МОВНІЙ СВІДОМОСТІ.....	114
Oksana SAVCHENKO NOTIONAL FEATURES OF THE CONCEPTS <i>ЛІС/WOOD</i> IN THE UKRAINIAN AND ENGLISH PAROEMIAS.....	119
Світлана СІЧКАР ВИКОРИСТАННЯ КОРПУСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІВ.....	125

Маруна TARNAVSKA CONSCIOUSLY CREATED SUBTEXT IN WORKS BY VALERIY SHEVCHUK AS A MEDIATOR OF THE IMPLICIT MEANINGS INTERPRETATION PROBLEM IN THE ARTISTIC TEXTS.....	130
Наталія ТЕЛЕГІНА, Наталія ЗЕЛІНСЬКА КОНТРАСТ ЯК ЗАСІБ ВІДТВОРЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЛЮДИНИ В ХУДОЖНЬОМУ ПОРТРЕТІ В РОМАНІ ІРВІНА ШОУ «RICH MAN, POOR MAN».....	137
Ольга ТУРКО ПОРЯДОК СЛІВ У РЕЧЕННЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ СИНТАГМАТИЧНОГО ЧЛЕНУВАННЯ: ФУНКЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ.....	143
Анна ЧЕРНИШ ПСИХОАНАЛІТИЧНІ КООРДИНАТИ ЛУЗЕРСТВА У ТВОРАХ С. ЖАДАНА.....	148

ПЕДАГОГІКА

Світлана МУРАВСЬКА ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ НОВОЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ З ПИТАНЬ УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРНОЮ СПАДЩИНОЮ В НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА».....	153
Яна НЕЧЕПОРУК ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВІТЧИЗНЯНИХ ЛЬОТНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ (70-ТІ РОКИ).....	159
Алла НИПАДИМКА ВИКОРИСТАННЯ ІМПРОВІЗАЦІЇ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	165
Олена ПАНТЕЛЄЄВА ВИКОРИСТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	171
Оксана ПРОТАС МЕДІАЦІЯ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ В СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ.....	178
Ганна СВИРИДЕНКО LEGO – КОНСТРУЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ДИСКАЛЬКУЛІЇ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	184
Анна СЕМЕНОВА ПОСТАТЬ ОЛІМПІАДИ ПАЩЕНКО В ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИХ СТУДІЯХ ВІТЧИЗНЯНИХ ДОСЛІДНИКІВ	190
Тарас СЕРМАН АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ОСІБ, ЩО ЗАЗНАЛИ ТРАВМ ВІЙНИ.....	200
Тетяна СИЧ ЯКІСТЬ КОЛЕГІАЛЬНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ЯК УМОВА УСПІШНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ.....	207
Майя СУПРУН НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ У ВНЗ.....	213
Тетяна ТВЕРДОХЛІБ, Чен ЧЖЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ТА СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: НОРМАТИВНЕ ПІДҐРУНТЯ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ В КИТАЙСЬКІЙ НАРОДНІЙ РЕСПУБЛІЦІ.....	219
Viktoriia TOKARCHUK, Yuliia SHUBA CLIL METHODOLOGY IN TEACHING ACADEMIC WRITING AND INTEGRITY.....	224
Gui ZHANG CRITERIA AND LEVELS OF AESTHETIC DEVELOPMENT STUDENTS OF CHILDREN'S MUSIC SCHOOL.....	232

Ірина ЧОРНА-КЛИМОВЕЦЬ МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ МАРКЕТОЛОГІВ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІЛОВОМУ ПИСЬМІ ЗАСОБОМ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ.....	237
Тетяна ШВЕЦЬ СУЧАСНІ НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ТЬЮТОРИНГУ ЯК ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТЕХНОЛОГІЇ.....	243
Світлана ШЕВАЛЬЄ МОВА СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ ЯК ДЖЕРЕЛО ДОСЛІДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ».....	250
Ольга ШОСТАК ЛОГОРИТМІКА ЯК ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ЗНМ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	255

РЕЦЕНЗІЇ

Роман ОФЩИНСЬКИЙ ЕТНІЧНИЙ ТА ГЕНДЕРНИЙ ПІДХОДИ ДО ІСТОРІЇ РАДЯНСЬКИХ РЕПРЕСІЙ. Рецензія на монографію: Кісь Оксана. Українки в ГУЛАГу: вижити значить перемогти. Львів; Дрогобич: Коло, 2020. 300 с.....	260
Андрій ДУШНИЙ, Юрій ЧОРНИЙ НОВІ ПРІОРИТЕТИ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ КАФЕДРИ НАРОДНИХ МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ВОКАЛУ ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА.....	264

CONTENTS

HISTORY

Oleksandr MASLIUK PROFESSIONAL STAFF OF THE CINEMATOGRAPHIC INDUSTRY IN THE UKRAINIAN SSR (1943 – 1945).....	4
Bohdan PASKA THE JANUARY POGROM OF THE UKRAINIAN DISSIDENT MOVEMENT IN 1972: ON THE QUESTION OF CHRONOLOGY AND SCALE.....	14
Kamalia Makhad SOFIEVA ISLAM IN THE SOUTH – EAST ASIA: MYANMAR.....	21
Vasyl KHOMITSKY CULTURAL AND EDUCATIONAL ACTIVITIES OF THE UOC-KP IN WESTERN UKRAINE IN THE PERIOD 1992-2018.....	27

ART STUDIES

Garri SEVOYAN THE FLOURISHING OF BALLET IN THE ODESA THEATER IN THE SECOND HALF OF THE XIX CENTURY.....	41
Vasyl SEMENCHUK ARRANGEMENTS AS A KIND OF MUSICIAN'S CREATIVE ACTIVITY.....	52
Iryna SYTNYK DRAWING IN THE CONTEXT OF THE GRAPHIC WORKS OF TETIANA YABLONSKA.....	61
Olena SKVORTZOVA THE ART OF ACADEMIC VOCAL IN MODERN SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL-METHODICAL DISCOURSES.....	67
Iryna SOLYARSKA-KOMARCHUK FORMATION OF UKRAINIAN ART TRADITION: ORIGINS OF SYMBOLIC-METAPHORIC THINKING.....	73
Svitlana STRELTSOVA, Veronika ZAITSEVA FORMATION AND DEVELOPMENT OF SCHOOLS OF «OLD MASTERS» OF THE RENAISSANCE AND BAROQUE IN EUROPE.....	79
Mykola UDOVYCHENKO COMPOSITIONS FOR THE VIOLA BY UKRAINIAN COMPOSERS OF THE 20-21ST CENTURIES: PERFORMING ASPECT.....	87
Iryna CHMELYK EXHIBITION ENVIRONMENT OF THE PRYCARPATHIAN MUSEUMS AT THE END OF THE XXTH BEGINNING OF THE XXIST CENTURY.....	96
Rimma SHAPOVALOVA FROM RETRO TO JAZZ: THE INTERPRETATION POTENTIAL OF VLADIMIR IVASYUK'S SONG MASTERPIECE «YA PIDU V DALEKI HORY».....	104
Vadym YURCHUK, Natalia YEFIMENKO PIANO WORKS BY OLEG BEZBORODKO.....	109

LINGUISTICS. LITERATURE STUDIES

Yana ROMANTSOVA CONCEPT <i>LAW</i> IN THE CONSTRUCTION AND LEGAL PROFESSIONAL LANGUAGE CONSCIOUSNESS.....	114
Oksana SAVCHENKO NOTIONAL FEATURES OF THE CONCEPTS <i>JHC/WOOD</i> IN THE UKRAINIAN AND ENGLISH PAROEMIAS.....	119

Svitlana SICHKAR USE OF BODY TECHNOLOGIES IN THE PREPARATION OF STUDENTS OF PHILOLOGISTS.....	125
Maryna TARNAVSKA CONSCIOUSLY CREATED SUBTEXT IN WORKS BY VALERIY SHEVCHUK AS A MEDIATOR OF THE IMPLICIT MEANINGS INTERPRETATION PROBLEM IN THE ARTISTIC TEXTS.....	130
Nataliya TELEGINA, Nataliia ZELINSKA CONTRAST AS A MEANS OF PROVIDING COMPLEX PSYCHOLOGICAL CHARACTERIZATION IN THE PROCESS OF CREATING PSYCHOLOGICAL PORTRAITS IN IRWIN SHAW'S NOVEL «RICH MAN, POOR MAN».....	137
Olha TURKO SENTENCE WORD ORDER OF THE UKRAINIAN LANGUAGE AS A MEANS OF SYNTAGMATIC DIVISION: FUNCTIONAL-COMMUNICATIVE ASPECT.....	143
Anna CHERNYSH PSYCHOANALYTIC COORDINATES OF LOOSENESS IN THE WORKS OF S. ZHADAN.....	148
PEDAGOGY	
Svitlana MURAVSKA FEATURES OF PREPARATION OF THE NEW EDUCATIONAL PROFESSIONAL PROGRAM ON CULTURAL HERITAGE MANAGEMENT IN LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY.....	153
Yana NECHEPORUK LEADING TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE TRAINING IN DOMESTIC FLIGHT TRAINING INSTITUTIONS (70S).....	159
Alla NYPADYMKKA THE USE OF IMPROVISATION AS A TOOL OF FORMING FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS OF ECONOMIC SPECIALTIES.....	165
Olena PANTELEEVA THE USE OF TRANSLATION IN THE PROCESS OF LEARNING A FOREIGN LANGUAGE.....	171
Oksana PROTAS MEDIATION AS AN ELEMENT OF SOCIAL SUPPORT FOR CHILDREN IN DIFFICULT LIFE CIRCUMSTANCES.....	178
Hanna SVIRIDENKO LEGO – DESIGN AS A MEANS OF CORRECTION OF DISCALCULIA IN JUNIOR SCHOOLCHILDREN.....	184
Anna SEMENOVA THE IMAGE OF OLIMPIADA PASHCHENKO IN THE HISTORICAL-PEDAGOGICAL STUDIES OF DOMESTIC RESEARCHERS.....	190
Taras SERMAN ADAPTIVE PHYSICAL CULTURE FOR PEOPLE, WHO EXPERIENCED WAR TRAUMAS.....	200
Tetiana SYCH QUALITY OF COLLEGIUM MANAGEMENT DECISIONS AS A CONDITION FOR SUCCESS OF THE UNIVERSITY.....	207
Maia SUPRUN TEACHING OF FOREIGN LANGUAGES OF STUDENTS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS IN THE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS.....	213
Tetiana TVERDOKHLIB, Cheng ZHE QUALITY ASSURANCE OF HIGHER AND SECONDARY EDUCATION: REGULATORY BASIS AND PRACTICAL IMPLEMENTATION IN THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA.....	219
Viktoriiia TOKARCHUK, Yuliia SHUBA CLIL METHODOLOGY IN TEACHING ACADEMIC WRITING AND INTEGRITY.....	224

Gui ZHANG CRITERIA AND LEVELS OF AESTHETIC DEVELOPMENT STUDENTS OF CHILDREN'S MUSIC SCHOOL.....	232
Iryna CHORNA-KLYMOVETS METHODOLOGICAL BASES OF ENGLISH LEXICAL COMPETENCE FORMATION IN BUSINESS WRITTEN COMMUNICATION OF PROSPECTIVE MARKETERDS BY MEANS OF CASE-TECHNOLOGY.....	237
Tetiana SHVETS MODERN SCIENTIFIC APPROACHES TO THE ANALYSIS OF TUTORING AS AN INNOVATIVE EDUCATIONAL METHOD.....	243
Svitlana SHEVALIE THE LANGUAGE OF MODERN UKRAINIAN SONG AS A SOURCE OF RESEARCH ON THE CULTURE OF SPEECH DURING THE STUDY OF THE DISCIPLINE “UKRAINIAN LANGUAGE FOR PROFESSIONAL DIRECTION”.....	250
Olga SHOSTAK SPEECH RHYTHMIC AS THE MEANS OF CORRECTION OF GSU FOR JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS.....	255

REVIEWS

Roman OFITSYNSKYI ETHNIC AND GENDER APPROACHES TO THE HISTORY OF SOVIET REPRESSIONS. Monograph review: Kis Oksana. Ukrainian women in GULAG: to survive is to win. Lviv; Drohobych: Kolo, 2020. 300 p.....	260
Andrii DUSHNYI, Yurii CHORNYI NEW PRIORITIES OF INTERNATIONAL COOPERATION OF THE DEPARTMENT OF FOLK MUSIC INSTRUMENTS AND VOCALS OF DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY.....	264

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ НАУК:**

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка**

**HUMANITIES SCIENCE
CURRENT ISSUES:**

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

**ВИПУСК 52. ТОМ 3
ISSUE 52. VOLUME 3**

Редактори-упорядники

Микола Пантюк

Андрій Душиний

Василь Ільницький

Іван Зимомря

Здано до набору 13.06.2022 р. Підписано до друку 24.06.2022 р.

Гарнітура Times New Roman. Формат 64×84/8.

Друк офсетний. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 31,85. Зам. № 0722/282. Наклад 300 прим.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 2509 від 30.05.2006 р.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1

Телефони: +38 (095) 934-48-28, +38 (097) 723-06-08

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 7623 від 22.06.2022 р.